

Hoogheemraadschap van
Rijnland

uw kenmerk:

Bestuur van de Unie van Waterschappen
Posbus 93218
2509 AE Den Haag

uw brief van:

ons kenmerk: 11.08773

bijlagen: 1

inlichtingen: W. Nomen

doorkiesnummer: 071 3063112

onderwerp: Bestuursakkoord Water 4.0.

Leiden, 24 februari 2011.

Geacht bestuur,

Wij hebben het concept Bestuursakkoord Water, versie 4.0 op 23 februari 2011 besproken in onze Verenigde Vergadering. Daarbij hebben wij kennisgenomen van de notitie van het Uniebestuur over het concept bestuursakkoord, alsmede van de reacties van de besturen van een aantal andere waterschappen op dit bestuursakkoord. Deze documenten geven ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen

Onze opmerkingen zullen desgewenst nader worden toegelicht tijdens de extra ledenvergadering op 25 februari 2011.

Algemeen

Allereerst spreken ook wij onze waardering uit voor de inzet van alle partijen die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het concept bestuursakkoord. Het concept akkoord is de weerslag van een onderhandelingsproces. Wij onderkennen dat de verschillende partijen in een dergelijk proces moeten geven en nemen om tot een eindresultaat te komen.

Van belang is of de waterschappen zich kunnen herkennen in het voorliggende concept bestuursakkoord. Wij zijn van mening dat daarin verschillende essentiële zaken zijn opgenomen die de positie van de waterschappen duidelijk markeren en in die zin is er ten opzichte van een aantal jaren geleden, toen de positie van de waterschappen sterk ter discussie stond, sprake van een verbetering.

Niettemin zijn wij van mening dat in de tekst van het concept bestuursakkoord de waterschappen teveel als een uitvoeringsinstantie worden gezien in plaats van een democratisch gelegitimeerd overheidsorgaan.

Wij zijn het ermee eens dat de algemene democratie, in goed overleg met de waterschappen, de kaders en normen voor allerlei onderwerpen vaststelt, omdat daarbinnen veelal sprake is van een brede afweging van belangen. Binnen die kaders en normen moeten de waterschappen eigen bestuurlijke en beleidsmatige afwegingen en keuzes kunnen maken om doelen op het gebied van het waterbeheer te kunnen bereiken. Daarbij spelen factoren van zowel efficiency als effectiviteit en het vraagstuk van de lastenontwikkeling en regionaal maatwerk een belangrijke rol.

Onze Verenigde Vergadering heeft geconstateerd dat het concept bestuursakkoord een groot aantal intenties bevat, waarbij wordt aangegeven dat die vóór 1 november 2011 zullen worden uitgewerkt. Daarmee roept dit bestuursakkoord meer het beeld op van een intentieverklaring met een nader uit te werken agenda! De producten van deze uitwerkingen

Hoogheemraadschap van
Rijnland

uw kenmerk:

Bestuur van de Unie van Waterschappen
Postbus 93218
2509 AE Den Haag

uw brief van:

ons kenmerk:

11.08773

bijlagen:

1

inlichtingen:

W. Nomen

doorkiesnummer:

071 3063112

onderwerp:

Bestuursakkoord Water 4.0.

Leiden, 24 februari 2011.

Geacht bestuur,

Wij hebben het concept Bestuursakkoord Water, versie 4.0 op 23 februari 2011 besproken in onze Verenigde Vergadering. Daarbij hebben wij kennisgenomen van de notitie van het Uniebestuur over het concept bestuursakkoord, alsmede van de reacties van de besturen van een aantal andere waterschappen op dit bestuursakkoord. Deze documenten geven ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen

Onze opmerkingen zullen desgewenst nader worden toegelicht tijdens de extra ledenvergadering op 25 februari 2011.

Algemeen

Allereerst spreken ook wij onze waardering uit voor de inzet van alle partijen die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het concept bestuursakkoord. Het concept akkoord is de weerslag van een onderhandelingsproces. Wij onderkennen dat de verschillende partijen in een dergelijk proces moeten geven en nemen om tot een eindresultaat te komen.

Van belang is of de waterschappen zich kunnen herkennen in het voorliggende concept bestuursakkoord. Wij zijn van mening dat daarin verschillende essentiële zaken zijn opgenomen die de positie van de waterschappen duidelijk markeren en in die zin is er ten opzichte van een aantal jaren geleden, toen de positie van de waterschappen sterk ter discussie stond, sprake van een verbetering.

Niettemin zijn wij van mening dat in de tekst van het concept bestuursakkoord de waterschappen teveel als een uitvoeringsinstantie worden gezien in plaats van een democratisch gelegitimeerd overheidsorgaan.

Wij zijn het ermee eens dat de algemene democratie, in goed overleg met de waterschappen, de kaders en normen voor allerlei onderwerpen vaststelt, omdat daarbinnen veelal sprake is van een brede afweging van belangen. Binnen die kaders en normen moeten de waterschappen eigen bestuurlijke en beleidsmatige afwegingen en keuzes kunnen maken om doelen op het gebied van het waterbeheer te kunnen bereiken. Daarbij spelen factoren van zowel efficiency als effectiviteit en het vraagstuk van de lastenontwikkeling en regionaal maatwerk een belangrijke rol.

Onze Verenigde Vergadering heeft geconstateerd dat het concept bestuursakkoord een groot aantal intenties bevat, waarbij wordt aangegeven dat die vóór 1 november 2011 zullen worden uitgewerkt. Daarmee roept dit bestuursakkoord meer het beeld op van een intentieverklaring met een nader uit te werken agenda! De producten van deze uitwerkingen

Hoogheemraadschap van
Rijnland

zijn essentieel voor haalbare resultaten en zullen per product opnieuw onze instemming behoeven. Dan zal er pas sprake kunnen zijn van een uitvoerbaar bestuursakkoord.

Op hoofdlijnen zijn wij van mening dat het om de volgende punten gaat:

1. een nadere realistische planning van alle producten, waarvan wij een opzet vóór eind maart 2011 van u verwachten;
2. een nader ingevuld financieel overzicht, waarbij invulling wordt gegeven aan een aantal financiële aannames uit het concept bestuursakkoord, o.a. met betrekking tot het compenseren van kostenstijgingen in het watersysteem. Dit overzicht van de te behalen financiële doelen ontvangen wij graag eveneens op korte termijn;
3. heldere verantwoordelijkheden en minder bestuurlijke drukte;
4. een beheersbaar programma voor de waterkeringen;
5. doelmatig beheer van de waterketen;
6. werkzaamheden slim combineren;
7. het waterschapsbestuur.

De punten 3 t/m 7 sluiten deels aan bij de brief van het waterschap Zuiderzeeland van 15 februari 2011 over het Bestuursakkoord Water. Wij maken hierbij nog de volgende opmerkingen.

Packagedeal

De compensatie op basis van de packagedeal uit 2009, die inhield dat de waterschappen € 100 miljoen zouden bijdragen in het HWBP en de overname van de muskusrattenbestrijding, lijkt te zijn losgelaten nu in het bestuursakkoord is gekozen voor het bereiken van een doelmatigheidswinst van € 750 miljoen in 2020. Dit bedrag is opgebouwd uit € 450 miljoen in de waterketen en € 300 miljoen in het watersysteembeheer. Laatstgenoemd bedrag wordt niet onderbouwd en wij verwijzen hiervoor naar onze onder *Algemeen* gemaakte opmerking.

Lastenontwikkeling

Wij maken ons eveneens ernstige zorgen over de lastenontwikkeling in de komende jaren. Er worden nl. verschillende taken overgedragen aan de waterschappen (zoals grondwater, HWBP, muskusrattenbestrijding en mogelijk ook vaarwegbeheer en zwemwaterbeheer), terwijl de lokale lasten voor burgers en bedrijven slechts beperkt mogen stijgen.

Het Uniebestuur spreekt over een lichte stijging. De lastenstijging zal volgens ons echter aanzienlijk kunnen zijn. De besparingen die vooral gevonden moeten worden in de zuiveringsheffing en het rioolrecht zullen mede afhankelijk zijn van de medewerking van andere partijen. Wij vragen meer zekerheid over de medewerking van de andere partijen, met name van gemeenten dan in de nu voorliggende versie van het concept bestuursakkoord is verwoord.

Hoogheemraadschap van **Rijnland**

Beheerprogramma voor de waterkeringen

In het concept bestuursakkoord is aangegeven dat de bijdrage van de waterschappen¹⁹ aan het HWBP oplopen van € 131 miljoen per jaar in 2014 naar € 181 miljoen per jaar vanaf 2015. Het Rijk zal een gelijke bijdrage leveren. Het is onzeker of het totaalbedrag toereikend is. Op dit moment bestaat onzekerheid over de totale omvang van het HWBP. We missen inzicht in de onderbouwing van het bedrag van € 360 miljoen per jaar en verwijzen daarom ook hier naar onze opmerking, gemaakt onder *Algemeen*.

De financiering van het HWBP vindt op dit ogenblik plaats door het Rijk uit de opbrengst van rijksbelastingen. Het principe van nationale solidariteit is hierbij leidend. Dit principe moet naar onze mening ook gelden als een deel van de kosten via de waterschapsheffingen gaat lopen. Extra argument hiervoor is het feit dat Nederland uit een deltagebied bestaat, waarbij alle inwoners en bedrijven belang hebben bij een veilige delta. Ter vermijding van onevenredig grote verschillen tussen de waterschappen zal sprake moeten zijn van 100% verevening over alle waterschappen.

Wij zijn van mening dat aan doelmatigheidsprikkels op een andere wijze invulling moet worden gegeven en delen de mening dat de zeggenschap over het gehele HWBP niet goed geregeld is. De borging van meer zeggenschap moet een essentieel onderdeel van het akkoord zijn.

Doelmatig beheer van de waterketen

Wij sluiten ons aan bij de zienswijze, zoals verwoord in de brief van het waterschap Zuiderzeeland. Wij zouden de samenwerking met andere partijen beter geborgd willen zien.

Het waterschapsbestuur

Onze Verenigde Vergadering is unaniem voor handhaving van het huidige systeem van waterschapsverkiezingen, waarbij de leden van het algemeen bestuur (ingezetenen) direct worden gekozen met een lijstenstelsel.

Het waterschap moet worden gezien als een lichaam van openbaar bestuur, met een eigen belastingstelsel, waarbij dus het rechtstreeks kunnen kiezen van vertegenwoordigers in het bestuur van dat orgaan moet zijn gewaarborgd. Op basis hiervan kan ook ruimte worden geboden aan participatie van kleinere en watergebonden partijen in een democratisch gekozen waterschapsbestuur.

Wel zijn wij voor enige verbeteringen in het systeem, zoals gelijktijdige verkiezingen met de gemeenteraden.

In onze op 23 februari jl. gehouden vergadering is een motie over het onderwerp verkiezingen aangenomen, die wij u hierbij doen toekomen (bijlage 1).

Tot slot

Uit het voorgaande zal het u duidelijk zijn dat het voorliggende concept bestuursakkoord voor ons nog niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. Wij zien het vooral als een

Hoogheemraadschap van
Rijnland

intentieverklaring met een uitvoeringsagenda, bestaande uit de zeven hiervoor vermelde punten.

Het door u verzochte mandaat is daarom slechts mogelijk indien er heldere afspraken worden gemaakt met betrekking tot het resultaat op de zeven hierboven genoemde punten.

Hoogachtend,
Namens de Verenigde Vergadering van het hoogheemraadschap van Rijnland,

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

G.J. Doornbos, dijkgraaf

Ir. A. Haitjema, secretaris